

Komkommerbontvirus in komkommer

Ineke Stijger
September 2004

Symptomen

De symptomen kunnen zeer divers zijn en zijn onder andere afhankelijk van de leeftijd van de plant, tijdstip van infectie en omstandigheden waarin de plant staat. De eerste ziekteverschijnselen zijn zichtbaar op de jonge bladeren. Vlak bij de groeipunten kunnen deze jonge bladeren licht- en donkergroen gevlekt zijn en naast vlakke, lichtgroene gedeeltes kunnen ook donkergroene bobbels voorkomen. Bij uitgroei van het blad ontstaat een vlekkerig patroon. Het blad kan licht zijn met donkere vlekken of donker met lichte vlekken. Zodra het blad uitgroeit verdwijnen de symptomen meestal. Het virus is dan niet uit de plant verdwenen. Als een plant met virus is geïnfecteerd blijft het altijd in de plant aanwezig. Op de vruchten zijn niet of nauwelijks symptomen te zien. Dit komt omdat de vruchten in een jong stadium worden geoogst. Zouden de vruchten wel blijven hangen, dan kunnen mozaïekbeelden ontstaan.

Verspreiding

Het komkommerbontvirus wordt niet door insecten overgebracht, maar kan via zaad en mechanisch worden verspreid. Via sap van zieke planten kan bij alle gewashandelingen zoals indraaien, snoeien en oogsten het virus worden overgedragen op gezonde planten. Verspreiding van het virus is ook mogelijk via besmet materiaal zoals mesjes, scharen, kleding en fust. Het virus kan overblijven in gewasresten zoals bladeren, wortels en vruchten. Maar het virus kan ook overleven op oppervlakten van verschillend materiaal zoals op glas, aluminium, beton, hout en kunststof. Het virus kan ook via drainwater worden verspreid. Tijdens de periode dat planten wel zijn geïnfecteerd maar (nog) geen symptomen laten zien (incubatieperiode) kan de ziekte zich verspreiden.

Gewasbeschermingsplan: hygiëne maatregelen om verspreiding van virus te voorkomen (per teeltfase)

Verwijderen oude gewas

- Verwijder alle plantaardige resten.
- Maak het erf goed schoon onmiddellijk nadat de container is weggehaald
- Plastic, substraat en CO₂-darmen zorgvuldig verwijderen. In geval van een aantasting met komkommerbontvirus substraat niet hergebruiken.

Schoonmaken teeltruimte

- Spuit de binnenkant van de kas uit met een krachtige straal water. Gebruik nooit oppervlaktewater.
- Leidingen na de teelt volzetten met een oplossing van 7 liter salpeterzuur 38% per 100 liter water (pH 1) gedurende 24 uur.

Opkweek

- Gebruik ontsmet zaad.

Tijdens de teelt

- Ontsmet het drainwater (UV of verhitte).
- Zieke planten ter plekke in een plastic zak en van bedrijf verwijderen.
- Tijdens gewaswerkzaamheden mesje en handen dopen in magere melk (minimaal 3,5% eiwit).
- Kies steeds dezelfde werkrichting (let op linkshandige werknemers).
- Markeer de paden met aangetaste planten.
- Voer bedrijfshygiëne strikt door.

Foto: symptomen van komkommerbontvirus op komkommer